

θα κάθεται να συνορίζεται; *Eída* γιουζέλικο παιδί εἶν' αὐτό, σὰ λωλὸ κάνει! Συνών. *ξεμυαλισμένος*. 3) 'Ως οὖς., α) ὄν. βοὸς Πελοπν. ('Αργολ.) Πόντ.(Λιβερ.) β) 'Ον. κυνὸς Σκόπ.

'Η λ. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γκιουζέλης* καὶ ὡς ἐπών. 'Αθῆν. 'Ηπ. ('Αρτ.) Θεσσ. (Βόλ.) Μακεδ. (Θεσσαλον. Καβάλλ. Σέρρ.) Λέσβ. (Μυτιλήν.) Πελοπν. (Κυνουρ. Λακων. Λεωνίδ. Μύλ.) Σῦρ. Τσακων. *Γκιζέλης* 'Αθῆν. *Γκιζελῆς* Εὐβ. ('Αλιβέρ. Αὐλωνάρ.) καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γιουζέλης* Νάξ. ('Απύρανθ.) *Γκιουζέλης* Θράκ. (Κεσάν.)

γκιουζελιά ἡ, ἐνιαχ. γιουζελιά Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *γκιουζέλης*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. *γκιουζέλης*.

'Ατακτος, ἐπιπολαία διαγωγή: 'Α' δὴ γιουζελιά *dou* δὲ διάνει κριάς ἀπάνω *dou* (= δὲν παχύνεται). "Ὁλο γιουζελιές κάνει κ' εὐτός, ὅλο καβγάδες κι ὅλο βαλληκαριές. Τώρα 'ν' ἀπάνω 'ς τσι γιουζελιές του κ' εὐτός, ἐτσά εἶναι ὅλα τὰ κοπέλια.

γκιουζελιάινω ἐνιαχ. γιουζελιάινω Νάξ. 'Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *γκιουζέλης*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ὁ τύπ. *γκιουζέλης*.

Καθίσταμαι ἀνόητος ἐξ ἀτάκτου, ἐπιπολαίου βίου: "Ὅσο βάει γιουζελιάινω. Νὰ γιουζελιάνη θέλει μὲ τὴ συναναστροφή πῶχει. 'Εγιουζέλιανες καλὰ-καλὰ, καμένη!

γκιουζελίμης ἐπιθ. ἐνιαχ. γκιουζελίμ' Θράκ. ('Αδριανούπ.) γκιουζιλίμ'ς Μακεδ. (Λαγκαδ.)

'Εκ τοῦ Τουρκ. *güzeli m* = ὁ ὠραῖος μου.

Γκιουζέλης 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: *Τί γκιουζελίμ'ς ἀντρας!* Μακεδ. (Λαγκαδ.) *Γκιουζελίμ' σπὶτ' ἔχ'* κι κλαίει; Θράκ. ('Αδριανούπ.)

γκιουζελίμικος ἐπιθ. ἐνιαχ. γκιουζιλίμ'κους Μακεδ. (Λαγκαδ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *γκιουζελίμης* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικός.

Γκιουζέλης 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: 'Σ' τ' γειτονιά μας ἔχουμε γκιουζιλίμ'κα κουρ'τσούδια.

γκιουζελίστικος ἐπιθ. ἐνιαχ. γιουζελίστικος Νάξ. ('Απύρανθ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. *γκιουζέλης* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίστικός.

'Ο ἀναφερόμενος, ὁ προσιδιάζων εἰς γκιουζέλην, ἀνόητος, ἐπιπόλαιος ἐνθ' ἄν.: *Γιουζελίστικος τρόπος*. *Γιουζελίστικες* εἶναι ὅλες οἱ δουλειές. "Ἠρκεψε βάλε τὰ γιουζελίστικα κ' ἐθάρρου γ' εἰς πῶς ἐγνώστεψε (γνωστεύω = γίνομαι συνετός, γνωστικός) αὐτόθ.

γκιούζι τό, ἐνιαχ. γκιούζ' Τσακων. (Χαβουτσ.) γκιούζιν Μακεδ. (Δρυμ.) κιούζιν Λυκ. (Λιβύσσ.) γκιούζια Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ Τουρκ. *güz* = φθινόπωρον.

1) Τὸ φθινόπωρον Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Δρυμ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) 2) Κατὰ πληθ., φύλλα καπνοῦ μὴ καλῶς ἀποξηρανθέντα ὑπομέλανα Λεξ. Δημητρ.

γκιουλάρης ἐπιθ. ἐνιαχ. γκιούλαρ'ς Μακεδ. (Δεσκάτ.) 'Εκ τοῦ Τουρκ. *gü l* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρης. Φιλάρεσκος ἐνθ' ἄν.

γκιουλβι τό, Προπ. ('Αρτάκ.) γιουλβι Λέσβ. (Πλομάρ.) γιουλουβι Θράκ. (Μαρών.) γιουλουβι Θράκ. (Μακεδ.) κλούφι Μακεδ. (Βελβ.)

'Αγνώστου ἐτύμου.

Σανὶς ἐπὶ τοῦ τοίχου Λέσβ. (Πλομάρ) Προπ. ('Αρτάκ.) Θράκ. (Μαρών.) Μακεδ. (Βελβ.): *Βάλι τὰ πιάτα 'ς τοῦ γιουλουβι Μαρών.* Συνών. *ράφι*. β) Κοίλωμα ἐντὸς τοῦ τοίχου πρὸς ἐναπόθεσιν ἀντικειμένων Θράκ. (Μάδυτ.) Μακεδ. (Βελβ.)

γκιουλιαγκι τό, ἐνιαχ. γκιουργιατ Κάσ. κιούλγιαγιν Πόντ. (Τραπ.) γκιούλαϊ Π. Γενναδ., Φυτολ. Λεξ., 753 —Λεξ. Πρω. Δημητρ. γκιουλ-λιάϊ Κύπρ. κιουλ-λιάν Κύπρ.

'Εκ τοῦ Τουρκ. *gü l y a g i* = ροδέλαιον.

1) Ροδέλαιον Κάσ: 'Ασμ.

Σαράντα τάσια γκιουργιατ κ' ἓνα ἄορι χιόνι κι ὁ κόσμος νὰ πλημμαζωχτῇ, ἡ ἀγάπη μας 'ὲ λ-λειώνει (ἄορι = ὄρος). 2) Τὸ φυτὸν Πελαργόνιον τὸ εὐοσμώτατον (*Pelargonium odorissimum*) τῆς οἰκογ. τῶν Γερανιιδῶν (*Geraniaceae* ἢ *Gruinales*) Κύπρ. Πόντ. (Τραπ.) Π. Γενναδ. ἐνθ' ἄν. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. Συνών. *ἀρβάρωρ* ριζα 2.

γκιουλγκιουλῖς ἐπιθ. ἐνιαχ. γιουγκιουλῖς Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) γκιουργκιουλῖς Βιθυν. Προπ. (Μαρμαρ.)

'Εκ τοῦ οὖς. *γκιουλί*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ.* *γκιουλγκιουλί*, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίς. 'Ο τύπ. *γκιουλγκιουλῖς* δι' ἀνομοίωσιν τοῦ *λ*.

Ροδόχρους ἐνθ' ἄν.: 'Ασμ.

Τώρα ν-ῇ γῆς στολίζεται μ' ἐννιά λογιῶν λουλούδια μὲ πράσινα, μὲ κόκκινα, μὲ γκιουργκιουλιά, γαλάζια Προπ. (Μαρμαρ.)

Πέρα 'ς τὸν πέρα μαχαλᾶ ἔχω κ' ἐγὼ κι ὀρίζω μιὰ γκιουργκιουλιά γαριφαλιά, στέλνω καὶ τὴν ποτίζω Βιθυν.

Γκιουλέκας ὁ 'Αθῆν. Εὐβ. (Χαλκ.) *Γιολέκας* 'Ηπ. ('Ιωάνν.) *Γιολέγας* Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Απὸ τοῦ 'Αλβανοῦ ἥρωος *Γκιόνη Λέκα*, ὁ ὁποῖος ἐκίνησεν εἰς ἐπανάστασιν τοὺς 'Αλβανούς κατὰ τῶν Τούρκων τὸ 1844.

1) 'Ατίθασος, ἀνυπότακτος ἐνθ' ἄν.: *Κάνει τὸ Γκιουλέκα* (ἐπὶ τοῦ ἐπιδεικνύοντος ἀνυπαρκτον ἀνδρείαν) 'Αθῆν. κ.ά. 'Εσηκώθη κ' εὐτὸ τὸ χάπατο νὰ μοῦ κἀνὴ τὸ *Γιολέγα* (χάπατο = ἐρείπιο, μεταφ. ὁ ἀσθενικὸς γέρον) 'Απύρανθ.

2) 'Ον. κυνὸς διὰ τὴν ἀγριότητα 'Ηπ.

'Η λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκιουλέκας* 'Αθῆν. Θεσσ. (Καρδίτσ. Λάρ. Παλαμ. Τίρναβ. Φάρσαλ.) Θράκ. ('Ιασμ.) Μακεδ. ('Αρν. Βέρ. Γρεβεν. Θεσσαλον. Καστορ. Κιλκ. Κοζ. Νεάπ. Πολύγυρ. Σιάτιστ. Στρατών. Φλόρ.) Πελοπν. (Κόρινθ.) καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γιολέγας* Νάξ. ('Απύρανθ.) *Γκιλέκας* Εὐβ. (Στεν.)

γκιουλές ὁ, (Ι) Α.Ρουμελ. (Καβακλ.) 'Ηπ. (Κοκκιν. Κόνιτς. Πάργ. κ.ά.) Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Θράκ. ('Αδριανούπ. Κασταν.) Μακεδ. (Βλάστ. Βόιον Γαλατ. Γρεβεν. Φλόρ. κ.ά.)

Πόντ. Στερελλ. (Ἀκχρν. Περίστ. κ.ά.)—Ν. Πολίτ. Πα-
ραδ. 2, 1315—Λεξ. Πρω. Δημητρ. γιουλές Θράκ. (Αἰν.)
γκιολές Ἡπ. Θεσσ. (Καρδίττ.) γκιουρλές Προπ. (Ἀρτάκ.)
γιουρλές Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ.) κιουλές Μακεδ. (Χαλκιδ.)
Πόντ. (Τραπ.) κιουλές Ἡ, Πόντ. (Τραπ.) Πληθ. γκιουλέδια
Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g ü l l e* = σφαῖρα, ὀβίς τηλεβόλου.

1) Ὀβίς τηλεβόλου ἐνθ' ἄν.: *Mi pñri ñnas γκιουλές κατα-
κέφαλα Στερελλ. (Περίστ.) || Ἄσμ.*

*Πέφτουν τὰ τόπια σὰ βροχή, γκιουλέδισ σὰ χαλάζι
κι αὐτὰ τὰ λειανοντούφικα σὰν τὴν ψιλὴ βροχούλα*
Μακεδ. (Γρεβεν.) β) Λίθος σφαιρικός Α. Ρουμελ. (Καβακλ.)
Προπ. (Ἀρτάκ.)—Ν. Πολίτ. ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γκιουλές* καὶ ὡς ἐπών. Ἀθῆν. Κρήτ.
(Ρέθυμν.) Πελοπν. (Ἀργ. Τρίπ.) Στερελλ. (Λαμ.)

γκιουλές ὁ, (II) ἐνιαχ. γιουλές Πελοπν. (Μάν.) κιου-
λέσιν Λυκ. (Λιβύσσ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g ü l e s* = πάλη, ἀγών.

1) Ἡ πάλη Λυκ. (Λιβύσσ. κ.ά.) 2) Ἡ ἰδιοτροπία Πε-
λοπν. (Μάν.): *Κάνεις καὶ σὺ τὸ γιουλέζον, παλληκαρούρι!*
Νὰ δὲ φάῃς καὶ μὴ κἀνῃς τὸ γιουλέζον (πβ. *μ ο ὕ κ ἄ ν ε ι ς*
κ α ἰ τ ἄ ν ἄ ζ ι α - τ ἄ τ σ α λ ι μ ἄ κ ι α σ ο υ, μεταφ.
ἐκ τῶν ἀκκισμῶν, τῆς πάλης).

γκιούλι τό, (I) Ἡπ. Καππ. (Ἀραβάν. κ.ά.) γκούλι
Καππ. (Δίλ.) γκιούλ' Καππ. (Ἀραβάν.) γκιούλ' Μακεδ.
(Δεσκάτ.) γκιουλγκιούλι ἐνιαχ. κιούλι Καππ. (Ἀνακ.)—
Χ. Παλαισ., Θάνατ. Εἰρην., 24.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g u l* = ρόδον.

1) Ρόδον, τριαντάφυλλον Ἡπ. Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν.
Δίλ. κ.ά.)—Χ. Παλαισ., ἐνθ' ἄν.: *Ἐπ'κε ἐργὸ φθέργια, τὸ*
ἔνα παιρὶ καὶ τὸ ἄλλο κορίτθ'. *Τὸ ἔνα γελᾷ, πέφτουν γκιού-*
λια, τὸ ἄλλο κλαίγ'. *πέφτουν τζεβαῖρια* (ἔκαμε δύο παιδιὰ,
τὸ ἔνα ἀγόρι, τὸ ἄλλο κορίτσι· τὸ ἔνα γελᾷ, πέφτουν τριαν-
τάφυλλα, τὸ ἄλλο κλαίει, πέφτουν μαργαριτάρια) Ἀραβάν.
|| Ἄσμ.

*Ἄς πέσουν τ' ἄνθια ἀπάνω σου, τὰ γκιούλια 'ς σὴν
κορφὴ σου*

Καππ.

*Ἦ τὴ μέσην ἀπ' τὴ θάλασσαν ἔχω φ'τεμένα γκιούλια
κι ἂν τὰ διαβῇς, ἀγάπη μου, μὴ μοῦ τὰ κόφῃς οὐλα*
ἀγν. τόπ. || Ποίημ.

Κ' ἐπέθανεν ἡ Εἰρηνοῦ

ὁ ἄγγελος τοῦ οὐρανοῦ,

τὸ μυρισμένο κιούλι

Χ. Παλαισ., ἐνθ' ἄν. Συνών. *τ ρ ι α ν τ ἄ φ υ λ λ ο.*

2) Ὁραιότης, φιλαρέσκεια, Μακεδ. (Δεσκάτ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γκιούλι* Εὐβ. (Γραμπ.)
Γκιούλη Εὐβ. (Κάρυστ.), ὡς ὄν. κύρ. *Γκιουλιά* Καππ.
(Ἀνακ.) καὶ ὡς ἐπών. *Γκιουλῆς* Βιθυν. (Κουβούκλ.)

γκιούλι τό, (II) Θράκ. (Περίστασ.) Πελοπν. (Γαργαλ.
Καλάβρυτ. Κερπιν. Μελιγαλ. Φιγάλ.) Τσακων.

Ἄγν. ἐτυμολ. Κατὰ τὸν Μ. Δέφνερ ὁ τύπ. *γ κ ι ο ὕ λ ι*
παράγεται ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐλληνικοῦ *τ ὕ λ ο ς*. Βλ. Λεξ. Μ.
Δέφνερ εἰς λ. *γ κ ι ο ὕ λ ι*.

Δέσμη σπάγγου 5-6 μέτρων Πελοπν. (Γαργαλ. Καλάβρυτ.
Κερπιν. Μελιγαλ. Φιγάλ.) Τσακων.: *Νό μου ἔνα γκιούλι*
σπάγγο νὰ ράψω τὸ σαμάρι τῆς βασταγούρας (νό μου = δός

μου, βασταγούρα = θήλεια ὄνος) Γαργαλ. β) Εἶδος ψευδο-
χρύσου κλωστής Θράκ. (Περίστασ.)

γκιούλ-μπαχτσές ὁ, Μακεδ. γκιουλ-μπαχτσές Ἡπ.
Λεξ. Μπριγκ. *γιουλ-μπαχτσές* Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Ἡπ.
(Ἰωάνν.) Θράκ. (Αἰν.) Μακεδ. γκιόλ-μπαχτσές Μακεδ. (Γα-
λατ. Κηπουρ.) *γιουλ-μπαχτσές* Θράκ. (Αἰν.) *κιούλ-μπαχτσές*
Μακεδ. *κιούλ-μπαχτσές* Θράκ. γκιούλ-μπαξές Ἡπ. Μακεδ.
(Πεντάπολ.) Προπ. (Μαρμαρ.) Τῆλ. *γιουλ-μπαξές* Α. Ρου-
μελ. (Σωζόπ.) Κρήτ. (Νεάπ.) Σάμ. γκιούλ-μπαξές Προπ.
(Μαρμαρ.) *γιούρ-μπαξές* Νάξ. (Ἀπύρανθ.) *γιούλ-μπαχτσές*
Μακεδ. (Φυτ.) *γιουλμπαξομπαξές* Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g ü l - b a h c* = κῆπος. Ὁ τύπ. *γ ι ο υ λ -*
b a ξ ο b a ξ ἔ ς δι' ἀναδιπλ. τοῦ θέμ. ἴσως δι' οἰκονομίαν
τοῦ στίχου.

Κῆπος ρόδων, ἀνθόκηπος, ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Πέντι μῆνις γκιζιροῦσα μέσ' 'ς τοῦ κιούλ-μπαχτσῆ
Μακεδ.

Σέβηκα σὲ περιβόλι μέσ' σὲ γιούλ-μπαχτσέ,
βρίσκω κόρη πού κοιμᾶται μέσ' 'ς τ' τραδαφυλλίε:
Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

Τὰ μάτια σου 'ναι γκιούλ-μπαξές, τὰ φρούδια σου γατάνι
Τῆλ.

Κεῖνος πού σέρνει τὸ χορὸ νὰ τότε πῶ τραγούδι,
πού εἶναι τὸ κορμάκι του τοῦ γκιούλ-μπαξῆ λουλούδι
Προπ. (Μαρμαρ.)

Φέρνει γυαλένιο μαστραπᾶ καὶ φιοφιορὶ κουμάρι,
'ς τὸν γκιούλ-μπαξέν εὐρέθηκε, κρύο νερὸ νὰ πάρη
αὐτόθ.

Θὰ γένω γιούλ-μπαξοβές, νὰ βῇς νὰ σιργιανίσης
Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.)

γκιουλσᾶτος ἐπίθ. Μακεδ. (Βόιον)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ κ ι ο ὕ λ σ ο υ γ ι ο υ*, ὅπου καὶ τύπ.
γ κ ι ο ὕ λ σ ι, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. *- ᾱ τ ο ς*.
Ροδόχρους.

γκιούλσουγιου τό, Θράκ. (Ἀδριανούπ.) γκιούλσου
Θεσσ. γκιόλσου Θράκ. γκιούλσει Προπ. (Μαρμαρ.) γκιούλ-
σο Μακεδ. (Βογατσ.) γιούλτσους Θεσσ. (Καλαμπάκ.)
γκιούλσι Ἀθῆν. Ἡπ.—Λεξ. Μπριγκ. γκιούλσ' Ἡπ. (Ζα-
γὸρ. Κουκούλ.) γκιουλέσι Ἡπ. (Πάργ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *g u l s u y u* = ροδόκονο.

1) Ἀπόσταγμα ρόδων, ροδόσταγμα ἐνθ' ἄν.: Φρ. *Νὰ ξε-*
πλένης τὸ στόμα σου μὲ γκιούλσι κ' ὕστερα ν' ἀναγορεύης
τ' ὄνομά μου (ἐπὶ κακολόγου) Ἡπ. || Ἄσμ.

Ἀνάμεσα 'ς τὰ στήθια σου τρέχει μιὰ βρυσσοπούλα
γκιούλσι καὶ νεραντζόνερο, χρυσῇ μου περδικούλα
Ἡπ.

Ἐσὺ κοιμᾶσαι 'ς τὸ θρονὶ κ' ἐγὼ 'ς ἀρὸν κλαδάκι,
ἐσὺ πίνεις τὸ γκιόλσου κ' ἐγὼ νερὸ ἀπ' τὴς μπάρες
(μπάρα = τέλμα) Θράκ.

Τὸ γιασεμί 'ς τὴν πόρτα μου θέλω νὰ τὸ φυτέψω,
νὰ δὲ ποτίσω γκιούλσει, ἴσως καὶ τὸ κερδέψω
Προπ. (Μαρμαρ.)

Τ' ἀγορεύδ' τοῦ μικροῦ | ζάχαρη ποντίστι του
κι γκιουλσούγιου ραντίστι του

(ἐκ βρυκαλ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Συνών. *ρ ο δ ὄ ν ε ρ ο*,
ρ ο δ ὄ σ τ α γ μ α, *τ ρ ι α ν τ ἄ φ υ λ λ ὄ ν ε ρ ο*. β) Ἀπό-